

Deze tekst is de Nederlandse versie van: Hana Miletić, "On Tapta", in: *Tapta: Espaces Souples*. With With Greet Billet, Hana Miletić and Richard Venlet, edited by Liesbeth Decan, WIELS – Mousse Publishing, 2024: 73-75.

Hana Miletić over Tapta

Wat heb je gemaakt voor de tentoonstelling?

Samen met verschillende groepen mensen heb ik in de loop van anderhalf jaar een ensemble van negen veelkleurige, met de hand gevilde stukken textiel gemaakt (ongeveer 150 x 300 x 2 cm/vilt), die over vijf metalen achtergrondstandaards gedrapeerd waren en verspreid stonden in de tweede galerieruimte van de tentoonstelling. Deze vilten werden gemaakt tijdens een reeks zogenaamde *Felt workshops* die plaatsvonden in Kunsthalle Mainz (winter 2022-23), Globe Aroma, Brussel (lente 2023) en WIELS, Brussel (zomer 2023). *Felt workshops* zijn praktische, collaboratieve en openbare workshops waarin deelnemers worden begeleid in de techniek van het nat vilten, een handwerktechniek die aan gender gerelateerde culturele praktijken herwaardeert. Sinds 2017 werk ik voor het faciliteren van de *Felt workshops* samen met Espace Fxomme, een groep vrouwen en niet-binaire mensen die werken vanuit de artistieke werk- en ontmoetingsplaats voor nieuwkomers in Brussel, Globe Aroma.

Wolvilt is één van de oudste textielproducten. Er is geen enkel instrument voor nodig behalve je handen. Warm water en zeep worden aangebracht op lagen wol; teder masseren zorgt ervoor dat de vezels permanent verstrengeld raken tot één stuk stof. De veelheid aan handen en stemmen in de *Felt workshops* heeft een micropolitieke capaciteit, die op poëtische wijze wordt weerspiegeld door de techniek van het vilten. De verschillend gekleurde delen van het vilt zijn nog steeds te onderscheiden, maar van dichtbij kun je zien hoe ze zachtjes in elkaar verstrengeld geraakt zijn.

De installatie van gevilde textielen groeide in de loop van de tentoonstelling: Drie vilten werden ter plaatse in WIELS gemaakt, samen met het team en met de deelnemers van twee publieke workshops. De wol die tijdens deze workshops werd gebruikt, verwijst naar de kleuren van de tentoongestelde werken van Tapta. De installatie bewoog zich ook door de galerieruimte in relatie tot de evoluerende recreatie van *Formes pour un espace souple*, Tapta's emblematische textiele omgeving uit 1974.

Wat was je uitgangspunt / op welk deel van Tapta's praktijk reageert je werk?

Ik wilde reageren op Tapta's educatieve projecten die plaatsvonden buiten de kunstschool waar ze les gaf (La Cambre) en die helaas zeer slecht gedocumenteerd zijn. Ik was het meest geïnteresseerd in *Structure spontanée*, een werk dat Tapta in 1978 maakte samen met haar studenten van La Cambre voor een groep jonge kinderen van een plaatselijke school. Zoals de titel al suggereert, was dit een spontane structuur die niet werd uitgevoerd volgens Tapta's ontwerp, maar volledig gecreëerd werd door de vrije gebaren van de deelnemers.

Door over dit werk te lezen in schaarse krantenknipsels en te luisteren naar getuigenissen van Tapta's oud-leerlinge Ann Veronica Janssens, wilde ik begrijpen hoe Tapta aan pedagogie deed buiten de (kunst)school. Het proces van *Structure spontanée* toont aan dat samen leren horizontaal kan gebeuren en zonder vooraf de vastgelegde rollen van leerkracht en leerling. Bovendien vertoont het uitgangspunt van dit project, een spontane structuur zonder vooraf bepaalde vorm, veel overeenkomsten met de methodologieën achter *Felt workshops*.

Hoe zou je de relatie tussen jouw werk en dat van Tapta omschrijven?

In mijn praktijk vorm ik geweven textiel naar mijn foto's van reparaties en transformaties in de openbare ruimte (reeks *Materials*, doorlopend sinds 2015). Ik gebruik het weefproces - dat tijd en toewijding vereist - als een manier om bepaalde economische en sociale omstandigheden tegen te gaan, zoals versnelling,

standaardisatie en transparantie. De langzame en zorgzame arbeid van het weven stelt me in staat om nieuwe verbindingen te maken tussen werken, denken en voelen.

Naast het denken over ruimte en ruimtelijkheid, zie ik een relatie tussen mijn handgeweven textielwerken en Tapta's zogenaamde 'soepele sculpturen' door middel van de manier waarop we materialen manipuleren, zodat je er niet alleen naar kunt kijken maar zodat je deze ook meer fysiek kunt ervaren.

Parallel aan mijn weefpraktijk faciliteer ik collaboratieve en participatieve textielworkshops, zoals de eerdergenoemde *Felt workshops*. Ook hier vond ik verbanden met Tapta's collaboratieve werken zoals *Structure spontanée* of *La Marolienne* (beide uit 1978). Dit laatste project is nooit gerealiseerd vanwege een gebrek aan middelen. Het enige overblijfsel van het project is een maquette die Tapta en haar studenten van La Cambre ontwierpen voor een ludiek gemeenschapsproject voor de (toenmalige) volkswijk De Marollen in Brussel. *La Marolienne*, verbeeld als een enorme structuur van vier kubieke meter in de vorm van een vrouwenlichaam, zittend met haar benen op een helling, moest een omgeving worden waarin voorbijgangers en buurtbewoners van alle rangen en standen konden spelen. Ook hier zie ik veel overeenkomsten met processen waar ik me in mijn praktijk mee bezighoud, zoals de poëzie en de politiek van de openbare ruimte.

Wat is/was volgens jou het belang van Tapta's praktijk?

Waarom denk je dat Tapta's werk vandaag relevant is?

Tapta's modulaire en (her)vormbare sculpturen, of ze nu gemaakt zijn uit vezels of neopreen en metaal, door haarzelf alleen, of samen met groepen mensen, zijn niet alleen flexibel in materiaal, maar ook conceptueel en politiek, door hun vermogen om het publiek te activeren, evenals de ruimte die ze bewonen, of dat nu een galerieruimte of een openbare ruimte is.

Ik denk dat haar werken ruimte maken voor een veelvoud aan toeschouwers die potentieel kunnen veranderen in deelnemers of zelfs medemakers van het werk, en op die manier de positie van de enkelvoudige auteur in twijfel trekken. Kortom, Tapta's werk is vandaag de dag nog steeds relevant door de manier waarop het de verschillende sociale realiteiten van mensen die met en door haar werk interageren kan veranderen.